

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית

מבחן הסמכה בהלכות שבת

כ"ה אדר תשס"ט

- א. חלק א' (עיון) יש לענות על שבע שאלות בלבד חלק זה מהווה 70 אחוז מציון הבחינה.
- ב. חלק ב' (בקראות) יש לענות על חמש שאלות בלבד, חלק זה מהווה 30 אחוז מציון הבחינה.
- ג. יש לנמק התשובות ולציין את כל מקורות הדין (גמרא, ראשונים, שו"ע וכו').
- ד. בתשובתך נא התמקד בנידון השאלה. (אין להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה)
- ה. השתדל לכתוב כל תשובה בדף נפרד.

1. שהיה והטמנה

- א. מדוע אין טומנים בדבר המוסיף הבל, ובדבר שאינו מוסיף הבל?
- ב. האם מותר לכסות בבגדים מע"ש את סיר החמין המונח על גבי האש או הפלטה?
- ג. בשר חי הבא לצלותו או לבשלו האם ובאלו תנאים מותר להשהותו על גבי כירה או תנור בשבת? פרט.

2. טיפול בבגדים בשבת

- א. האם מותר לקפל בגדים בשבת?
- ב. בגד שהתקשה לאחר הכביסה האם מותר לשפשפו על מנת לרככו?
- ג. האם מותר לגרד טיט שנדבק בנעל? פרט!

3. מוקצה

- א. מה הדין בטלטול מן הצד, או טלטול בגופו לצורך דבר האסור?
- ב. בעלי חיים הנמצאים ברשותו של האדם האם הם מוקצה, ומדוע?
- ג. ארנק ריק שהסירו מתוכו מערב שבת את המטבעות ושטרות הכסף, האם ואיזה מוקצה הוא?
- ד. הניח כסף מערב שבת בכיס האם מותר לטלטל את הבגד?

4. אוהל

- א. כיצד ביארו הראשונים את הדין של טלית כפולה? ובאלו תנאים הותר לנטותה?
- ב. פרוכת שלפני הארון הקודש שנפלה בשבת האם מותר להחזירה? ובאלו תנאים, פרט
- ג. האם מותר לכסות כביסה התלויה בחבלים במפת ניילון וכדו'?

5. בורר

- א. אוכל מרובה המעורב עם מעט פסולת, ויש טורח רב בברירת האוכל, האם מותר לברור את הפסולת, בשבת או ביו"ט על מנת לאכול לאלתר?
- ב. כתוב את דעת הראשונים בדין סינון יין במשמרת בשבת? פרט.
- ג. האם מותר להשתמש במלחיה שיש בה אורז?

6. מלאכת מבשל

- א. האם מותר ליתן מלח ותבלין לכלי ראשון שהוסר מע"ג האש? (לכתחילה ובדיעבד)
- ב. האם מותר לקחת אוכל מן הסיר המונח על גבי האש בשבת?
- ג. מצקת האם דינה ככ"ר או ככלי שני?

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארציות

7. דיני חולה ויולדת בשבת

- א. דבר שאינו מאכל בריאים האם מותר לבריא לאוכלו בשבת? וכיצד יהיה הדין ברחיצה במקום שאין דרך לרחוץ בהם אלא לרפואה כגון "בימה של סדום" האם מותר לרחוץ שם כשאינו מכוון לרפואה?
- ב. האם יש חילוק הלכתי בין יולדת, לחולה שיש בו סכנה? ומאימתי דינה כיוולדת לעניין חילול שבת?

8. מלאכת כותב ומוחק

- א. הכותב בכתב לועזי בשבת האם עבר הכותב על איסור תורה, או אינו אלא מדרבנן?
- ב. האם מותר לרשום בשבת בציפורן או בכלי. על הנייר או על הקלף? פרט ונמק.
- ג. ספר תורה שנטף שעווה על גבי הכתב - האם מותר להסירו בשבת - לצורך קריאה בציבור?

חלק ב' (סימני בקיאות)

1. השכרה והשאלה לנכרי.

- א. האם מותר להשכיר או להשאיל רכב, או אופניים, לנכרי בערב שבת, כאשר ידוע שיסע בו בשבת? ב. האם ישנם דרכים להתיר השכרת שוורים (לנכרי) לצורך חרישה?

2. המפליג בספינה והיוצא בשיירה קודם שבת.

- א. בדין "אין מפליגים בספינה פחות מג' ימים קודם השבת" ציין את הטעמים שהוזכרו באיסור זה, והנפק"מ ביניהם?
- ב. מהו התנאי שהתירו לצאת לדבר מצווה בשיירה ובספינה בערב שבת? והאם הוא לעיכובא?

3. הוצאה

- א. האם מותר לזקן, או נכה, לצאת לרה"ר בכיסא גלגלים? והאם אחר רשאי להוליכו ברה"ר? ב. האם מותרת אשה לצאת בתכשיטיה בשבת במקום שאין ערוב? באר ונמק!

4. קידוש

- א. קטן שהגיע לחינוך האם יכול להוציא את אביו ידי חובת קידוש על היין? פרט.
- ב. יין שריחו רע וקידש עליו האם יצא ידי"ח?
- ג. המקדש על היין וטרם שטעם דבר מה יצא ממקומו, האם צריך לחזור ולקדש?

5. קבלת שבת והדלקת הנר.

- א. מהו הזמן הנדרש על מנת לקיים מצות תוספת שבת (ציין דעת רבותינו הראשונים ומסקנת ההלכה)?
- ב. קהל שקיבל שבת בטעות- האם מותרים הם בעשיית מלאכה?
- ג. המתארחים בבית מלון כיצד ינהגו לגבי הדלקת נרות שבת?

6. כללי

- א. מי שאינו נמצא במקום ישוב ושכח מתי שבת כיצד ינהג?
- ב. קטן שעובר איסור האם ומי מצווה להפרישו?

בהצלחה.